

'De potentie die een plantensoort of combinatie van plantensoorten (= zaadmengsel) heeft om bij te dragen aan de biodiversiteit, uitgedrukt in aantal soorten dat een relatie heeft met deze plantensoort.'

Carnavalsmengsels zijn geen feest voor biodiversiteit

Inheemse plantensoorten zijn cruciaal voor toename biodiversiteit in bermen

Voor het vergroten van biodiversiteit in bermen door de aanleg van bloemrijke bermen blijkt de keuze voor inheemse planten cruciaal. De herkomst van een plantensoort is van grote invloed op het aantal soorten dat hiervan gebruik kan maken. Inheemse plantensoorten leveren gemiddeld een grotere bijdrage aan de biodiversiteit dan exoten. Voor mijn afstudeeronderzoek aan de hogeschool Van Hall Larenstein heb ik in opdracht van Buro Bakker Adviesburo de potentiële bijdrage van diverse zaadmengsels aan de biodiversiteit onderzocht. De centrale vraag hierbij was of de herkomst van plantensoorten van invloed is op het biodiversiteitspotentieel van het zaadmengsel. Auteur: Maarten Immerzeel

Er zijn veel verschillende zaadmengsels voor bloemrijke vegetaties op de markt. Bij het samenstellen van en de keuze voor een bepaald zaadmengsel spelen verschillende overwegingen een rol. Vaak wordt gekozen voor opvallende kleuren en snel zichtbaar bloeieresultaat. Ecologen noemen deze mengsels wel geksheerend 'carnavalsmengsels'. In de praktijk bestaan deze veelal uit uitheemse soorten. Dezelfde ecologen betwijfelen dan ook of deze mengsels veel bijdragen aan de versterking van biodiversiteit. In het onderzoek is daarom het biodiversiteitspotentieel vergeleken van een aantal 'wilde

zaadmengsels', bestaande uit vooral inheemse (wilde) planten, en een aantal 'carnavalsmengsels', waarbij vooral de esthetische waarde van het mengsel belangrijk is. In totaal zaten in deze mengsels 136 plantensoorten.

Meer dan alleen bijen en dagvlinders

Meestal ligt bij de aanleg van bloemrijke vegetaties de nadruk op het aantrekken van bijen en (dag)vlinders, of in elk geval bloembezoekende insecten. Hoewel deze zeker belangrijk zijn (ook vanwege het feit dat het voor het publiek aantrekkelijke en zichtbare soorten zijn), maken zij slechts een klein deel uit van de totale bio-

diversiteit die aan deze vegetaties verbonden is. Andere relaties tussen planten en andere organismen zijn veel talrijker. Vele soorten uit verschillende soortgroepen maken gebruik van verschillende planten en plantendelen. Naast voedsel bieden planten belangrijke functies als veiligheid en voortplantingsplekken. Larven van kevers, bladwespen en microvlinders leven in mijnen in de bladeren, stengels en wortels van planten. Rupsen van dag- en nachtvlinders gebruiken planten als voedsel. Mijten en muggenlarven leven in gallen op verschillende plantendelen. Al deze insectensoorten vormen een bron van voedsel voor insecteneters als

Plantparasieten zoals larven van de gewone kruisbloemgalmug (*Dasineura sisymbrii*) zorgen voor vergroeiingen van de bloemen van kruisbloemigen, zoals hier op moeraskers (*Rorippa sylvestris*).

Carnavalsmengsels bestaan vaak uit uitheemse soorten en worden gekozen vanuit esthetisch oogpunt

kleine zoogdieren, vogels en amfibieën. Hoe meer soorten, des te completer en gezonder een ecosysteem. En een goed werkend ecosysteem kan weer helpen bij het voorkómen van plagen. Vanwege de grote diversiteit aan soortgroepen en het grote aantal soorten zijn in dit onderzoek de onderzochte plantensoorten gekoppeld aan alle in Nederland voorkomende plantparasieten.

Resultaten

Gemiddeld blijken op inheemse plantensoorten drie keer zoveel soorten plantparasieten voor te komen als bij exoten. Bij archeofytische plantensoorten (soorten die voor 1500 zijn ingeburgerd) zijn dat nog altijd ruim twee keer zoveel soorten als bij exoten. Dit is ook zichtbaar bij de verschillende onderzochte zaadmengsels: het biodiversiteitspotentieel van mengsels met voornamelijk inheemse soorten is bijna twee keer zo hoog als dat van mengsels die vooral uit uitheemse soorten bestaan.

Meer specialisten op inheemse plantensoorten

Behalve dat op inheemse plantensoorten veel meer soorten plantparasieten voorkomen, is

ook het aantal specialisten op deze inheemse planten vele malen groter dan op niet-inheemse soorten. Op de onderzochte exoten komen gemiddeld slechts 0,2 specialistische (= monofage) soorten voor, terwijl dit op inheemse soorten ruim vijf zijn.

Conclusie

Het gebruik van inheemse plantensoorten levert niet alleen een veel grotere bijdrage aan het verhogen van de biodiversiteit, maar is ook van wezenlijk belang vanwege de specialistische en kritische plant-dierrelaties. Met andere woorden, juist de kritische en kwetsbare soorten zijn afhankelijk van de aanwezigheid van inheemse plantensoorten. Carnavalsmengsels zijn misschien mooi voor mensen, maar dragen nauwelijks bij aan versterking van biodiversiteit.

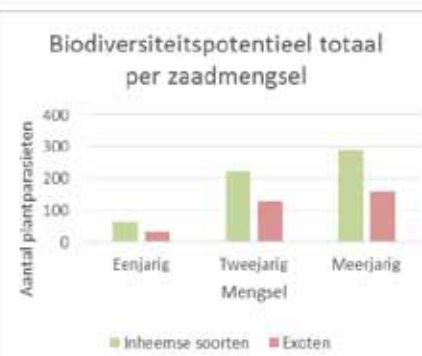
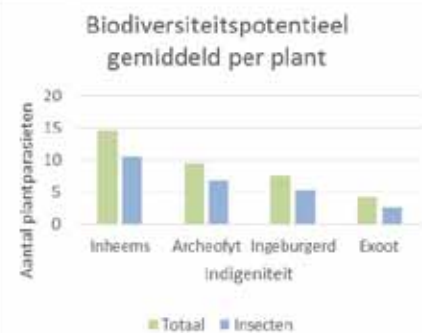
De bachelorscriptie: Kruidenrijke zaadmengsels

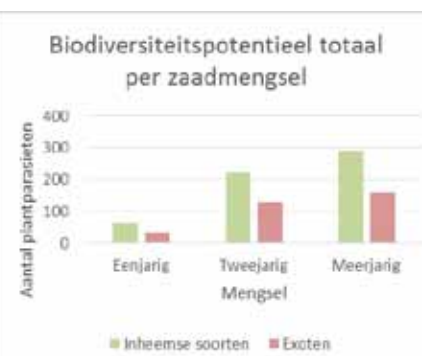
Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/28528/carnavalsmengsels-zijn-geen-feest-voor-biodiversiteit

Het totaal aantal plantparasieten per onderzochte plantensoort en zaadmengsel

Gemiddeld aantal plantparasieten per plantensoort naar indigeniteit en fagiteit

Bij de keuze voor zaadmengsels moet niet alleen worden gekeken naar bijen en vlinders